

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 472
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 840 Lej
Fél évre 420 Lej
Negyed évre 210 Lej
Havonta 70 Lej

Hirdetések díjazás szerinti.
* Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Buuarestben 50 banival
több.

Purifikálni!

A háború utáni és erősen laza erkölcsű társadalomra ugyancsak ráfér egy kis purifikálás. A közéletet meg kell tisztítani a dudvától és a mindenkor nagy gyomlálónak sohasem szabad megállni félúton, mert ha a tisztogatási munka csak felületes és nem terjeszkedik ki mindenre, úgy ismét elszaporodnak a közélet mérgeskinövésai. Most Romániában is megindul egy purifikációs folyamat, de most még igazán nem lehet tudni, hogy lesz-e visszhangja és eredménye az akciónak. Ez uttal a kormányzópárt disszidensei vállalkoztak a nagy munkára, akik kiválva a liberálisok közül, felvették az „ifjúliberális” nevet és lapjukban a Raspunderea-ban (Felelősség) mindjárt ki is fejtik programjukat: „Szemben a közjavak rovására történt számos és súlyos csalásokkal, amelyek súlyosan hatnak vissza az ország gazdasági, pénzügyi és erkölcsi presztizsére, a közvélemény új törvényhozást kíván. Ezért harcolni fogunk, hogy törvényhozásilag ellenőrzés alá vegyék mindazok vagyonát, akik 1914-től máig közfunkciót töltöttek be s a jövőben állandósítani akarjuk ezt az ellenőrzést.” Ezek a szavak kétségtelenül megnyugtatók és bizalomgerjesztők az új alakulat iránt, mert mindenki érzi a szükségességét annak, hogy a közéletnek tisztának kell lenni.

De az ifjúliberálisok még tovább mennek és programjukban ezeket is mondják: „A mai erkölcsi krízisben a liberális-párt azt tartja, hogy becsületes közigazgatással kell biztosítani az országban a törvényességet és közérkölcset, a visszaéléseket meg kell büntetni és szankciókat nem alkalmazni. Vissza kell adni ennek a becsületes népnek azt az erkölcsi fogymet, amelyre vágyakozik.” Ez az akarás is becsületos és jóhiszemű és Románia kisebbsége is csak az után vágyakozik, hogy egy demokratikus és a kisebbségi elveket figyelembe vevő közigazgatási reform gyökerében változtassa meg a mai helyzetet, a mely már igazán nem tartható. Ezt a kormány maga is belátta és a parlament elé teszi legközelebb a közigazgatás reformját. Hogy ez milyen lesz, azt még nem lehet tudni, de szeretnők hinni, becsületos és demokratikus lesz.

A purifikálásnak azonban még másra is ki kell terjeszkedni. Le kell nyulni a mélybe és fel kell hatolnia a magasba is. Kimélet nélkül, teljes szigorral és mindennek a nagy nyilvánosság előtt kell megtörténnie. A parancsoló szükség diktálja ezt, mert itt van már a munkatétel óra!

Cuza tanár törvényesnek tartja eszméit.

A keresztény liga megalakítása nem törvénytelen. — Befejezték a Cuza elleni fegyelmi vizsgálatot.

Bucurestiből jelentik: A Cuza egyetemi tanár elleni fegyelmi vizsgálatot lefolytató bizottság befejezte munkáját és elutazott Jassyból. Cuza professzor a bizottságnak egy memorandumot nyújtott át és abban kijelentette, hogy a jassyi egyetemi tanács határozatát, amelyben egyetemi tanszékétől való megfosztását követelik, politikai ellen-

feleinek, főleg a parasztpártiaknak köszönheti. Cuza a memorandumban hangsúlyozza, hogy a keresztény liga megalakítása teljesen törvényes és a nemzeti eszméknek a katedrától való hirdetése teljes harmóniában áll a liberális párt és Brătianu miniszterelnök meggyőződésével, mert a miniszterelnök maga is visszautasította a kisebbségi egyezmény aláírását.

Radics szabadonbecsátása esetén a Pasics-kormány lemond.

Bélgárdából jelentik: A Pravda, a demokrata párt hivatalos lapja közli, hogy abban az esetben, ha a zágrábi törvényszék szabadlárra helyezi a köztársasági párt vezéréll, a Pasics kormány lemond és helyette békekormány veszi át az ország kormányzását. A választási küzdelem során több helyen éles összefütközések voltak a horvát parasztpárt és a kormány embereit között. Macedoniából és Boszniából is hasonló konfliktusokról érkeznek hírek.

Franciaország fél a bolsevista propagandától.

Érdekes interpelláció a kamarában. — Az új német kormány is veszedelmet jelent Franciaországra. — Bomlik a Népszövetség.

(Páris, január 21.) A Kamarai ülésén érdekes interpellációt terjesztett elő Bonnet képviselő. Bonnet követelte, hogy terjesztsék a kamara elé az antant ellenőrzőbizottságnak a német leszerelésről szóló jelentését, hogy ennek alapján dönthessen a kamara. Neki az a véleménye, hogy az ellenőrzőbizottság állítólagos kedvezőtlen jelentése miatt került a német nemzeti párt az új német birodalmi kormányba, már pedig a német nemzeti párt valósággal veszedelmet jelent Franciaországra nézve. Henry Simon radikális képviselő a külügyi költségvetés előadója rámutatott az oroszországi helyzet bizonytalanságára.

A kommunisták azt a helyzetet paradicsomnak, míg a kommunistaellenesek pokolnak mondják. Nyugtalanítóknak tartja azt a körülményt, hogy az orosz szovjetkormány a külföldi kommunista propaganda céljaira 200 millió aranyrubelt utalt ki. A külföldi propaganda nemcsak Franciaországban érezteti hatását hanem az ellen már tiltakozásokat jelentettek be Svájc, Svédország, Norvégia, Dánia, Anglia és Németország is.

Kilépés a Népszövetségből.
(Páris, január 21.) A mai nap-

pal megkezdődött a Népszövetség bomlása. Csak egy kis középamerikai állam lépett ki a szövetségből, de ezzel precedenst szolgáltatott a többi államok számára is. A kilépő állam Costa Rica és ez az első kilépés a Népszövetségből. A szűkszavú hivatalos közlemény nem emlékezik meg az okról, a mely, arra készítette Costa Rica kormányát, hogy bejelentse a szövetségből való kilépését, de minden valószínűség szerint azért határozta el magát erre az utolsó lépésre, mert látta a Népszövetség tehetetlenségét és azt a körülményt, hogy a szövetség minden kérdésben egyoldalúan intézkedik, csak a szövetségben résztvevő nagyhatalmak érdekeit képviseli.

Herriot és Krasszin tárgyalásai.

Páris. A Hayas ügynökség jelentése szerint Herriot miniszterelnök közölte Krasszin orosz nagy követtel, hogy Rikoffnak az orosz adósságok ügyében tett nyilatkozatai nagyon sajnálatosak és ha a szovjet tovább folytatja ezt a taktikát, úgy az új tárgyalások nagy nehézségekkel fognak megindulni. Herriot felhívta Krasszint hogy a legrövidebb időn belül tegyen nyilatkozatot Oroszország nevében az orosz adósságokat illetőleg. A miniszterelnök után Doumergue köztársasági elnök fogadta kihallgatáson a szovjet követet.

Thennis visszavonul.

(Páris, január 21.) A Gaulois je lenti Brüsszelből, hogy Theunis belga miniszterelnök kijelentette, hogy beletáradt a kormányzásba és ületések szerint már csütörtökön felajánlja lemondását.

Az orosz szovjetvezér bukása.

Hogyan tették lehetetlenné Trockij. — Zinovjevok teljesen magukhoz ragadták a hatalmat.

(Moszkva, január 21.) Trockij, aki állítólagos betegsége miatt vonult vissza egyelőre a politikától, teljes bukása felé halad. Az orosz belpolitika Trockij bukásával nagyobb változást szenved, mert ezáltal az utolsó reménye is elveszett annak, hogy a demokratikus politika felülkerekedjen és a diktatúra-rendszer megnyitódjon. A kirihedt Zinovjev, Stalina és Kamenyev triumvirátus, amely mellett teljesen eltörpül Rykov, a szovjetek hivatalos elnöke, győzelmet aratott. A triumvirátus már régebben előkészítette ezt a Trockij elleni kampányt és elsősorban a népvezér izolálására törekedett. Legbizalmasabb híveit eltávolították mellőle, megakadályozták pártjának tagjait abban, hogy jelentősebb szerepet vehessenek a politikában és azokat az ezredeket, amelyek esetleg mellette foglaltak volna állást, messze elhelyezték az orosz birodalom centrumától.

A kommunista párt központi ellenőrző bizottságának ülésén felolvasták Trockij levelét, amelyben tiltakozik az ellen, hogy ő fegyelmezetlen lenne a párttal szemben. Kijelenti, hogy hajlandó bármilyen állást elfoglalni, vagy állás nélkül is bármely partellenőrző szervezetben dolgozni. A központi bizottság azonban felmentette állásától és teljesen lehetetlenné mondotta ki azt, hogy Trockij résztvehessen a forradalmi haditanácsban. További működésére vonatkozólag a pártülés dönt. Ez a triumvirátus első lépése a népvezér ellen és valószínű, hogy mindent elkövetnek, hogy a vezért politikai szempontból — skariba tegyék.

Amsterdami jelentés szerint Trockij egyik halálos ellenségét, Ogasagot meggyilkolták. A szovjet tagjai fenyegető leveleket kapnak állandóan Trockij híveitől, ami nagy nyugtalanosságot okoz a triumvirátus tagjai között.

Az első támadás Luther kormányára ellen.

A szocialisták nem biznak az új német kormányban. — A monarchia visszaállításától félnek. — Gróf Westarp érdekes beszéde.

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés megkezdte a kormány programja feletti vitát. Breitscheid szocialista kijelenti, hogy pártja nem bizik a Luther kormányban, nem várja, hogy valóban megtarthassa tegnap tett ígéreit. A szociáldemokrata párt Luther jobboldali kormányával a legélesebb ellentétben áll és a parlamenten kívül is mindent el fog követelni, hogy a jelenlegi kormányt köztársasági kabinet váltssa fel.

A következő szónok Westarp gróf nemzeti párti, aki kijelenti, hogy pártja kész elfogadni a kormány nyilatkozatát. Az elfogadás formája szerinte nem egészen pregnantan fejezi ki az érdekeket pártoknál a kormány iránti bizalmát. Sőt helyeznek rá, hogy a többi párt zárt egységben kimondja a javaslat elfogadását, máskülönben a nemzetnek sem tekintik magukat lekötöttnek.

— Amíg Poroszországban a szociáldemokrácia befolyásolja az ügyvezetést — mondotta a gróf — addig a kormányzás veszélyben van. A közélet tisztaságát vasszeprével kell helyreállítani. Követeli a bázis mozgalmi fejlesztését. A mostani kormányt az első lépések kell tekinteni a monarchia iránt.

Felkiáltások jobbról: *Hátz istennek!* A baloldalon mozgás, felkiáltások: *most elválták magukat.*

Westarp gróf a londoni egyezmény terheit elviselhetetlennek tartja és hangoztatja, hogy a költői zóna megszállásával a német jogokat szisztematikus módon megsértették. Pártja a háborús felelősségről szóló megállapításnak hivatalos visszavonásáért küzdeni fog. Az alkotmány első szakas-

megváltoztatását nem akarják. Követeli az ifjúság keresztény szellemben való nevelését, mert szerinte az állam alapja csakis a keresztény kultúra lehet.

Fehrenbach a centripárt névén elvárja a kormánytól, hogy az előző kabinet külpolitikáját folytatni fogja. Scholtz néppárti ragaszkodik Stresemann eredményes külpolitikájának folytatásá-

Újabb leleplezés a halálraítelt Márffy ellen.

El akarták rebbantani a bécsi gyorsvonatot. — Hogyan leveleztek Márffyék a fogházban. — A pesti rendőrség új vizsgálatot rendelt el.

(Budapest, január 21.) A magyar fővárosban élénk érdeklődéssel kísérik Kiss Ferenc, a Márffy-pör koronatanújának további vallomását, amelyekkel teljesen leleplezi a pör vádlottjai között történt levélváltásokat. Kiss Ferencnek egyelőre nem szabad elhagyni az országot, addig míg a bíróság teljesen fel nem menti a merényletben való részvétel alól. Mai kihallgatása alkalmával újabb szenzációs adatokat szolgáltatott a vizsgálóbíró kezébe.

Márffyék a pör fő tárgyalásán tagadták azt, hogy a fogházban leveleztek egymással, a vizsgálat sem tudta ezt bebizonyítani és így az ügy rejtély maradt. Kiss Ferenc most elmondta a levélváltások pontos történetét. Eszerint a foglyok állandóan leveleztek egymással és a levelezést a cellákat takarító kőt fogoly közvetítette. Érdekes momentuma volt a mai kihallgatásnak még az, hogy amikor Kiss megjelent az ügyészszéken, a lépcsőn találkozott Márffyval, aki láthatóan megdöbben, majd megemelte kalapját és haragosan köszönt: Szervusz. — Kiss

hoz tiltakozik a költői zóna további megszállása ellen. Jayasolja a weimari alkotmány revízióját. Beszede végén biztosítja a kormányt, hogy a néppárt támogatni fogja.

Gehise asszony kommunista szerint a „Westarp kormány” nyilatkozata nyílt vallomás a monarchia mellett. Támadja a pacifizmust és a népszövetséget.

Az ülés végén a jobboldali pártok bizalmi, a szociáldemokraták pedig bizalmatlansági indítványt terjesztettek elő. Az indítványok felett az éjjeli ülésen fognak dönteni.

visszaköszönt és a két „jóbarát” elhaladt egymás mellett. Kiss az ügyész társaságában végighaladt azokon a cellákon, amelyben annak idején a pör szereplői tartózkodtak. Az egyik részben, amely annak idején levélgyűjtője volt a foglyoknak, az ügyész legnagyobb meglepetésére hamut találtak, amelyről azonban nem lehetett megállapítani, hogy cigarettavagy levélhamu-e. Kiss megnevezte az egyik levélközvetítő foglyot, aki Németh József pincér volt, aki súlyos testi sértes vádjai miatt négy hónapot töltött vizsgálati fogházban. Németh, aki most egy józsefvárosi vendéglő pincére, elmondotta, hogy a fogházban házimunkás volt és a harmadik emeleti cellákat takarította, amelyekben a Márffy-per szereplői tartózkodtak. Egy ízben Chriaszti levelet adott át Némethnek azzal, hogy a levelet sürgősen kézbesíteni kell Márffynak és a kézbesítés ellenében kosztot ígért neki. Márffykat ugyanis kívülről élelmezték és jó kosztjuk volt. A jobb kosztal rávetették Némethet, hogy állandóan közvetítse a leveleket. A pincér az összegöngyölt papirokat

el is olvasta, mielőtt kézbesítette volna és így a levelek tartalmáról tudomása volt. Márffy Kissnek és többi társainak állandóan azt tanácsolta, hogy vonják vissza eddigi vallomásukat és mondják azt, hogy a rendőrségen veréssel kényszerítették ki belőlük. Amikor Kiss kijelentette, hogy nem vonja vissza vallomását, Márffy egy ízben megfenyegette, hogy leleplezi, mint a rendőrség megfizetett kémjét.

A bombapör tárgyalása folyamán felmerült az a gyanú, hogy Márffyék a bécsi gyorsvonat ellen merényletet akartak elkövetni, azonban ezt a vádlottak letagadták. Németh József azonban határozottan emlékszik egy levélre, amelyben Márffy hosszasan írt Chriasztnak a bécsi vonat felrobbantásáról. Márffy többek között azt is írta, hogy a bécsi vonat felrobbantásától el kellett állania, mert a merénylet nagyon sok pénzt követelték érte és ezért felsőbb utasításra el kellett állni a merénylet keresztülvételéről. Három hónapon keresztül vitte a pincér a leveleket és ezért cserébe felváltva kapott a társaság tagjaitól élelmezést. A legtöbb levelet állandóan Márffy írta és legnagyobb része utasításokat tartalmazott. Azt is többször írta, hogy a fő tárgyaláson arra az álláspontra kell helyezkedni, hogy az egész bombamerénylet Hetényi István kapitány agyában született. Radót is Márffy írta rá, hogy vallomását visszavonja és úgy valljon, amint Márffy utasította. Németh még határozottan kijelentette azt is, hogy Márffykat senki sem verte meg.

— Japán is elismeri a szovjetet. A Daily Mail pekingi jelentése szerint az orosz szovjetkormány és a japán kormány tárgyalásai eredményesen fejeződtek be és ennek értelmében a japánok elismerik az orosz szovjetet.

TARCA

Esti öltözetekről.

Írta: Mangold Béla Kolos.

(Pesti levél.) Ugy érezzük, hogy nem kell bocsánatot kérni senkitől sem, mert mai divattudósításunkat a nőkkel vezetjük be. Közvetlen érdekel, hogy a férfiak manapság állg érnek rá a divattal foglalkozni, de ha mégis megengedik maguknak a fénylőzést, hogy divatosan öltözködjék, nem tudatosnak teszik. Szükségünk van tehát a példára, amit e tekintetben a nők nyújtanak nekünk, mert kell, hogy éppúgy, oly magas fokra emelkedjen a vele érintkező véleménye a ruha értékéről.

A nők mesterei a megjelölés művészetének és annak a művészetnek, hogyan kell a ruhát öntudatlanul látványos módon érvényre juttatni. A modern nő nem azért öltözködik, hogy a mai könnyűlévő értelemben vett nem követelményeinek eleget tegyen, hanem azért válogatja meg ruháit, hogy vonzerejét a rafinált ízlés díszével és szépségével fokozza. A férfiak ugyan nincs szükségük ilyen varázseszközökre, de mert sorsa ahhoz a huszadik

századbeli nőhöz köti, az egyéniséget ruhájával fejezi ki, aki nemcsak követi, de gyakran maga kezdeményezi a divatot és az öltözködés kultúráját a lélek és a test kultúrájával egy vonalba helyezi, akinek a szép iránti fogékonysága és széles mell gyönyörűen domborítja ki a felső formu öltözködési kifogástalanságát s azt joggal megkívánhatja.

Fontos tehát, hogy fokozott figyelmet fordítsunk öltözködésünkre, de különösen az esti öltözetre, mely egyéniségünkre ugyszólván döntő befolyást gyakorol azon alkalmakon, hol a nőnek hódolunk.

A moderna frakk

A kétsoros fehér mellény alsó széléig lenyúló, selyemmel borított könhajtással készült. Széles vállak és széles mell gyönyörűen domborították ki a felső testet, míg a kabátnak a csípőnél testhez álló szabása valóságos karcsúvá teszi a viselőjét. A kabát mellő szárnyai a mellény alsó szélének tájékán derékszögben vonulnak hátrafelé, hol a térdhajlásig érő aljakkal klasszikus vonalban egyesülnek. A nadrág felső kiindulási pontján három berakott redővel van ellátva, melyek közül a középső nadrág yasalt élébe ol-

vad. Lefelé szűkebb és szűkebb formát mutat a modern frakknadrág és a bokákat tölcserészerűen fogja körül. Az új frakknadrág hosszabb a réginél, de legfeljebb olyan hosszú lehet, hogy alsó szélei törés nélkül érintsék a lábfejet.

Páris ezidén egészen új szabásu

Szmoking-öltönyt

kreált. A kabátnak kétsoros, selyemmel borított shawl-galléria van, melynek mélyen alányúló végei majdnem a derék tájékáig vonulnak. Itt van elhelyezve az egyetlen gomb, melyre a szmoking gombolható és a kétsoros formát azzal a gombbal vízszintesen szemben elhelyezett második gomb domborítja ki. A moderna szmoking hosszú és begombolva viselendő. A kabát ujjait selyemkézelők díszítik. A mellény egyszerű, mint a nadrág formája olyan, mint a frakk-nadrágé.

A divatos esti öltözetek kiegészítő részei a

plémellő ing,

egy vagy két gyöngygombbal, a szárnyas gallér, frakkhoz a fehér és szmokinghoz a fekete széles szárnyu lepke-csokor. A horgóit shawlök helyett ezidén viselni fogják

a shawl-formára összehajtott, fehér crep de chine kendőt és a rojtos, fehér selyem shawlöket. Frakkhoz kötelező a fehér keztyű és a fekete selyem zsebkendő, a fekete harisnya és a lakkcipő pedig mindkét esti öltözet elengedhetetlen kísérője.

Újabbban a frakkot majdnem kizárólag ünnepélyes alkalmakkor, nagy estélyeken és elite-bálakon viselik, míg a szmoking igen sok olyan esti összejövetelen lesz látható, hol ezelőtt a frakk volt kötelező. Ennek okát abban látjuk, hogy a kényelemre hajló, sportedzett ifjúság nem szívesen huzza fel a feszes frakkot és abban, hogy a társas összejövetelek manapság a fesztelenebb külső formák jegyében szoktak beajlani.

A szmoking öltöny mai tökéletes formája is hozzájárul annak nagy favorizálásához.

A fekete „Shetland” zakó és mellény és sávós nadrág nagy divatja mind szélesebb körben terjed úgy, hogy már el sem képzelhetjük, hogy miképp is nélkülözhetjük ezt a célszerű öltözetet eddig is. Nagyon kedvelt a kétsoros shetland-zakó, melyhez természetesen egysoros mellényt kell viselni, míg az egysoros zakóhoz a kétsoros mellény divatos.

HIREK

Ördögüzés Svájcban.

Svájcban, a szabadelvű, felvilágosult kis köztársaságban valóságos ördögüzés folyik. Hadjárót indítottak az erkölcsstelen irodalom ellen.

Míg a szövetséges törvényhozók a népszövetség határozatai alapján szigorú törvényt nyújtanak be, hogy a pornográf közlemények terjesztését megakadályozzák, Bazelben rengeteg fiatalember ülészik és gyülekeznek, bizottságokat hív egybe, s megbélyegző azokat, kik „mérgezett írásokat” árulnak. Ezeket a kereskedéseket, színházakat bojkottálják. Genfben a rendőrség rengeteg könyvet, fényképet koboz el.

Erkölcsvédők ligák vonulnak fel, melyek tiltatásszerű körmenetekben tüntetnek a méltó terjesztése ellen. Minthogy pedig követelésüket a rendőrség nem mindenben teljesíti, a liga tagjai, kik között van egy pár is, kivonul a városba, hosszú létrákat visz magával és fekete kátránnyal kerti be az erkölcsstelennek vélt hirdetések, cégtáblákat és papírszalagokat ragasztja le mindazt, ami botránykozásra ad alkalmat. A tüntetők ellen eljárás indult, de a kis kiruccanás mind gyakrabban ismétlődik. Némelyek odáig mennek, hogy követelik az angol kertben levő meztelen szobrok eltávolítását. A szobrokra ezt a felírást ragasztották:

— Tiszteljük gyermekeinket!

Ennek a mozgalomnak azonban épp ellenkező hatása van, mint amire az erkölcsvédők számítottak. Mindenekelőtt felhívják a gyermekek figyelmét mindenféle erkölcssteleniségekre, melyeket eddig meg sem láttak. Aztán a svájci lapok utóbb másról sem vitáznak, mint ezekről a kérdésekről. A színházigazgatók természetesen védik a francia bohózatokat, melyeknek irodalmi értékét nem győzik eleget hangsúlyozni. Viszont a tüntetők már mindenben ördögöt látnak. Így tiltották be utóbb Pirandellonak egy ártatlan darabját is és az olasz író nem tehetett ez ellen semmit. — Svájcban kíváncsan várják ennek a furcsa mozgalomnak a kimenetelét.

— A katonai bíróságokat a hadügyminiszter reorganizálja. Áprilisban minden hadosztályparancsnok kap katonai törvényszéket, a hadtestparancsnokságok székhelyén pedig katonai főtörvényszék működik. Az új hadbírók áprilisban kezdik meg működésüket. A hadügyminiszter döntése alapján áprilistól Temesváron is lesz hadbíró.

— Ujra tárgyalják a csongrádi bombaport Budapestről jelentik: A budapesti ítélőtábla mellett működő főügyészség áttanulmányozta a csongrádi bombamerénylet szolnoki főtárgyalásának egész anyagát és a főügyészség a szolnoki felmentő ítélettel szemben bejelentett összes jogorvoslatokat és felelőzéseket magáévá tette. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a főügyészség azt indítva-

Amerikai tröszt összevásárolja a pesti mozikat

Verseny az amerikai és német filmgyárak között.

Párisból jelentik: Joe Schrenk, a legnagyobb amerikai filmgyárnak az United Artists-nek elnöke, európai körúton van, hogy a nagy amerikai gyár produktumai részére az európai piacot biztosítsa. Joe Schrenk ezidő szerint Párisban tartózkodik, ezelőtt Londonban volt, Párisból Berlinbe megy, onnan pedig Bécsbe, Budapestre és végül Prágába, vagyis végigjárja Európának azokat az összes fővárosait, ahol a mozgóképszínházak eddigi fejlődése nagyobb üzleti perspektívákra enged következtetni.

Joe Schrenk kijelentette, hogy az

összes felsorolt fővárosokban minden filmszínházat, amely kapható, meg akar vásárolni az United Artists számára és ezekben a mozikban csak a nagy amerikai gyár filmjei kerülnének bemutatásra. Az amerikai filmstarok közül Mary Pickford, Chaplin, Fairbanks és még számosan kizárólag az United Artists-hoz vannak lekötve és a gyár számára az európai piac biztosítása szoros összefüggésben van azzal az üzleti versengéssel, amely már néhány év óta az amerikai és német filmgyárak között folyik.

A numerus clausus, botbüntetés és a királykérdés a magyar nemzetgyűlésen

Lukács György nagy beszéde. — A fajvédők ismét résztvesznek az üléseken.

(Budapest, január 21.) A nemzetgyűlés mai ülésén a költségvetési vita első szónoka Lukács György volt, aki megállapította, hogy az ország elérkezett a szánálási akció első eredményéhez: a korona stabilizációjához. Ennek következményeképpen már határozott kalkulációk készíthetők az állami bevételekről és kiadásokról. Ezután a numerus clausussal és a botbüntetéssel foglalkozott, mert mind a kettőről szóló törvényt egy időben hozták. Szerinte a törvényhozásban mind a két törvény visszaveszt jelentett. Kószó István közbeszólt:

— A botbüntetést egyszer sem alkalmazták!

Lukács György: Épen ez bizonyítja, hogy nem volt reá szükség!

Hangsúlyozta még Lukács, hogy eljött az ideje annak, hogy a numerus clausus, a szomorú idők visszhangja ne zavarja többé az összhangot és egyetértést, amire az országban igen nagy szüksége volna. Ez a törvény meg-

nyozza, hogy az ítélőtábla előtt a csongrádi bombamerénylet ügye újból tárgyalassék, mert a szolnoki tárgyalást és ítéletet a bejelentett semmisségi okok alapján nem tartja perrendszerének. Valószínű tehát, hogy a csongrádi bombaper a tábla előtt fog újra tárgyalásra kerülni.

— Kiutasítják Konstantinápolyból a patriárkát. Konstantinápolyból jelentik: A tegnapi minisztertanács elhatározta, hogy fentartja az ortodox patriárkát kiutasítására vonatkozó határozatát, a lakosság kicseréléséről szóló népszövetségi döntés alapján. A határozatról a kormány értesítette a kicserélési bizottságban működő görög delegátust. A patriárka a kormány döntése miatt elhagyta, hogy segítséget kér Románia és Lengyelország egyházi főhatóságaitól.

— Híresztelés Mussolini paraliziséről. A genfi lapokhoz az a hír érkezett, hogy Mussolinin a paralizis jelei mutatkoznak. A fascista párt vezetősége állítólag ugy határozott, hogy Mussolinin a leg gondosabban ellenőrzik. A híradást mindenesetre fentartással kell fogadni, mert az

érett arra, hogy törölké a törvénytárból. A királykérdésről az a véleménye, hogy azt továbbra is nyugvóponton kell tartani. A kérdés megoldása előtt a törvényhozásnak revízió alá kell vennie a detronizációs törvényt és meg kell vizsgálni hogy a törvény a nemzet igazi akaratát fejezi-e ki?

A nemzetgyűlés mai ülésén már a fajvédők képviselői ismét résztvettek, akik az ellenzék blokkjának a képviselői kizárások miatt való passzivitásba vonulása-akor, szintén otthagyták a parlamentet. A fajvédők parlamenti frakciója ma kommunikében közli, hogy résztvesz a nemzetgyűlés költségvetési vitájában és tényleg meg is jelentek a mai ülésen a fajvédők ismét. A kommuniké ki-jelenti, hogy a választójog kérdésében az az álláspontjuk, hogy a kérdést a titkosság és a lajstromos szavazás alapján kell szabályozni. Programjuk többi részét pedig függetlenül a többi párttól részben a parlamentben, részben a parlamenten kívül igyekeznek érvényesíteni.

olasz lapok csak néhány nap előtt leplezték le a berlini tőzsde manőverét a lira ellen és ezzel kapcsolatban előre bejelentették, hogy most Mussolini megőrülésétől fognak híreket Berlinben terjeszteni.

— Apponyi Albert Zita exkirály néhoz utazik. Budapestről táviratozzák: Gróf Apponyi Albert három hónapos külföldi utra készül és ennek az időnek legnagyobb részét Sziciliában és Rómában szándékozik töltetni. Ellátogat azonban Lequetioba is, hogy meglátogassa a néhai exkirály családját.

— Ki felelős a pankotai vasúti katasztrófáért. Megirtuk mai számunkban, hogy Pankota vasútállomásán súlyos szerencsétlenség történt, amelynek egy halott és több súlyos sebesült áldozata van. A Brád-ról érkező tehervonat az állomáson vesztelt, mikor az Aradról induló tehervonat ugyanazon a vágányon befutott az állomásra. A szerencsétlenséget már nem lehetett megakadályozni és az összeütközés megtörtént. A csendőrség vizsgálatot indított a vasútigazgatósággal karöltve és a vizsgálat során kiderült, hogy a szerencsétlenségért Bogár György váltóőr volt a felelős. Bogár Györ-

gyöt a csendőrség letartóztatta és ma az aradi csendőrpáncsnokságra szállította.

— Lederer Gusztávot kiközösítik a hadseregből. Budapestről jelentik: A Lederer-büntügy kapcsán a katonai ügyészség részletesen foglalkozott Lederer Gusztáv előéletével és főképpen azzal, hogy a főhadnagy miképpen jutott a hadsereg, illetőleg a csendőrség tényleges állományának kötelékébe. A tüzetes vizsgálat megállapította, hogy Lederer Gusztáv jogtalanul volt tagja a csendőrségnek és család módon csempészte be magát a hadsereg tényleges állományába. Lederer Gusztávnak a magyar nemzeti hadseregbe, illetőleg a csendőrségbe való felvétele már az állítólagos felvétel első pillanatától kezdve érvénytelen volt. A napokban a katonai ügyészség indítványára a hadsereg főparancsnoksága a Honvédelmi miniszteriummal egyetértőleg meg is indítja az eljárást Lederer Gusztáv aktiválásának megsemmisítésére. Ha Lederer Gusztáv aktiválását megsemmisítik, akkor büntetve valószínűleg a polgári bíróság elé kerül és a közeljövőben átadják a budapesti ügyészségnek.

— Kintastották Amerikából Chaplin anyját. Newyorkból jelentik: Az amerikai hatóságok Charlie Chaplin édesanyjának, aki angol állampolgár, nem hosszabbították meg tartózkodási engedélyét. Ez egyet jelent a kiutasítással. Chaplin kijelentette, hogy ha anyját a hatóságok kiutasítják, ő is elhagyja az Egyesült Államok területét.

— Az aradi nyilvános helyiségek új zárórája. Az aradi rendőrprefektúra ma Liceanu rendőrinspektor alá írásával rendeletet adott ki, amely szerint a 12.645—924. számú rendelet értelmében a nyilvános helyiségek záróráját ismét korlátozzák. A rendelekezés szerint az I. rendű éttermek és kávéházak éjjel 1 órakor kötelesek zárni és helyiségeiket reggel 5 órakor nyithatják ki. A II. rendű helyiségek zárórája éjjel 12 óra, a III. rendűké pedig este 10 óra. — Ezek a helyiségek szintén reggel 5 órakor nyithatnak ki ismét. A rendelet záróiratblázatok készítését is elrendeli amelyet 48 óra belül kell a rendőrprefektúrához betervezni. A rendőrprefektúra közlése szerint különben az összes érdekelteknek csütörtökön délelőtt 10 órakor meg kell jelenniük az I. kerületi rendőrségen, amelynek az Acsev. palota I. emeletén vannak a hivatalos helyiségei.

— A bolgár király házassági terve. Szófiából jelentik: Beavatott helyről azt a szenzációs közlést tették, hogy Boris bolgár király a közeljövőben házasodni szándékozik és ebből a célból Olaszországba és Spanyolországba utazik. A bolgár diplomácia most tapogatózik, hogy Boris királyt hol látnák legszívesebben. A királynak minden esetre első útja lesz Róma, ahol az olasz királyi pár 17 éves Giovanna nevű leányával fog megértést keresni. Majd Madridba utazik és Alfonz spanyol király 15 éves Beatrix nevű leányát fogja meglátogatni. Boris király döntése ilyen körülmények között természetesen még a jövő titka.

— Vidéki előfizetőknek! Az új előfizetési negyed alkalmával felkérjük úgy hátralékos, mint előfizetésüket negyedévenként megújító vidéki előfizetőinket, hogy a Közlönyért esedékes előfizetési díjat a kiadóhivatalnak haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek.

— Az amerikai nagy petróleum-panama. Washingtonból jelentik: A szenátus ma negyven szavazattal 38 ellenében elfogadta a petróleumkoncesszió botrányának megvizsgálására kiküldött vizsgálóbizottság jelentését, amely szerint a republikánus-párt felelős az eseményekért. A szenátusi határozat meghozatalát viharos vita előzte meg.

— A versaillesi papok szakszervevete. Párisból jelentik: A francia Seine-et-Oise megye katolikus papjai szakszervezetet teremtettek maguknak. Szervezetük hivatalos címe: A versaillesi egyházmegye katolikus lelkeszeinek szindikátusa. A szervezet célja, hogy érdekeik védelmét biztosítsa. A szakszervezet alapszabályai kimondják, hogy „ez a szervezet más hasonló szervezetekkel érintkezésbe léphet, hogy együtt megalkossák a lelkeszek szindikalista szövetségét.” A szervezet központja a püspökség székhelyén van.

— Italmérést engedély nélkül nem lehet italt mérni. Az aradi pénzügyigazgatósághoz ma rendelet érkezett, az italmérést illetőleg. A miniszteri rendelet szigorúan megtiltja az italmérést azok részére, akik nem rendelkeznek italmérési engedéllyel. A pénzügyigazgatóság ennek kapcsán ellenőrző közegeket küld ki az italmérések ellenőrzésére és azoktól, akik engedély nélkül mérnek italt, elkobozzák teljes készletüket, azonkívül pedig 5000 lejig terjedő pénzbírsággal sújtják. A pénzügyigazgatóság ezért felhívja azokat, akik nem rendelkeznek engedéllyel, hogy azonnal szüntessék be az italmérést, mert a pénzügyigazgatóság sem adhat engedélyt a meglevő készletek kiadására.

— Vakmerő betörés egy aradmegyei községben. Vakmerő betörés történt az elmúlt éjjel az aradmegyei Komlós községben. Ismeretlen tettesek behatoltak Stáner Vida községbeli kereskedő irodájába és a súlyos Wertheim-kasszát tartalmával elvittek. Hogy miképpen sikerült a kasszát feltűnés nélkül elszállítani, még egyelőre rejtély. A kasszában 50.000 lej készpénz, több értékpapír és 100 ezer német birodalmi márka volt. A betörést csak ma reggel vették észre és feljelentést tettek a csendőrségen, amely erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

— Rejtélyes vagonbűntudat. A horosjenói állomásfőnökség ma rájött arra, hogy ismeretlen tettesek állandóan fosztogatják a vagonokat. Most ismét 10.000 lej értékű árut tűnt el az állomáson veszteglő vagonokból. A csendőrség megindította a nyomozást.

— Anita Berber férjhez megy 60 éves menedseréhez. Bécsi tudósítónk jelenti: Anita Berber, akinek a minap egy hitelezési csalás miatt a berlini rendőrséggel gyűlt meg a baja, vendégzeretelésre elszerződött egy bécsi mulatóhelyre, de nem jött el az osztrák fővárosba, mert mezelen táncai miatt már régebben ki-

Kik kaptak ingyenrészvényeket?

Ulai Ferenc letelezése. — A kecskeméti pör pikantériája.

(Budapest, január 21.) Dr. Ulai Ferenc nemzetgyűlési képviselő ceglédi beszéde miatt tudvalevőleg rághalmazási pört indítottak és a kecskeméti törvényszék tegnap tárgyalta le az ügyet. — Mint a Közlöny ma már jelentette Ulai Ferencet elmarasztalták és két hónapi fogházra és 2 millió pénzbüntetésre ítélték, mert beigazolták vette a törvényszék, hogy Ulai a felsorolt közéleti férfiakat alaptalanul rághalmazta meg. Ulai a tárgyaláson igen érdekes névsort terjesztett elő, amely azoknak a neveit tartalmazta, akik szerint a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvény társaságot és az Interxim-től kedvezményes és ingyen részvényeket kaptak. Ulai jegyzéke szerint a részvényekből Iklódy Szabó Andor pénzügyminiszteri tanácsos, a Titelosztály vezetője, 50 darabot kapott. Weisz Fülöp bankigazgató az egyik tanu erre megjegyezte, hogy Iklódy Szabónak Bíró Pál, a Rimamurányi vezérigazgatója jegyzett részvénye-

tiltották Ausztriából. Hogy tehát fölépését lehetővé tegye, menedsera, a 60 éves Döri-Deutsch színházi ügynök elhatározta, hogy hamarosan nőül veszi. Az eljegyzés telefon útján történt meg Szilveszter éjszakáján Bécs és Berlin között és Anita Berber, aki már hatszor volt férjnél, boldogan mondott igent. A bécsi vendégzeretelés után a táncosnő oroszországi turára megy a menedser-férjével s ez lesz a nászutjuk.

— Arányi Ferencnek a mai filharmonikus hangverseny szolistájának bemutatkozása elé érhetően nagy érdeklődéssel tekint az aradi koncertpublikum. A kiváló hegedűművész Európa összes nagy metropolisáiból szebbnél-szebb kritikákkal tért vissza szűkebb hazájába. — Legutóbb Szatmáron óriási sikerrel hangversenyezett és tomboló tetszést váltott ki játéka a zsúfolt hangversenyterem közönségéből.

— Kiss Ancy csütörtökön és vasárnap tartja vendégóráit Aradon a Mayer-teremben.

— Themes nagy felmezbálja február 14-én Aradon a városligetben.

— Fabál február 7-én Aradon, a Központban.

— Jelmez bál (Bolond estély) folyó hó 25-én (vasárnap) Aradon a Fehérkeresztben.

— Meteor-bál február 7-én.

— Még csak néhány napig fogad Mária, a gondolatoivasó Metianu (Forray-uca) I. szám alatt.

— Az Aradi Hajós Egyet bálja február 21-én a Központi szálló termében.

— Talált pénztárca. Beier Mici aradi leány elvesztett pénztárcáját a kisvonati bérletjeggyel megtalálták. Átvetheti az I. kerületi rendőrségen.

SPORT

O A magyar válogatott Szevilában. Milanóból jelentik: A magyar válogatott futbalcsapat Milanóból Szevilába utazott. A milánói szövetség elnöke bucsuztatta a pályaudvaron a csapatot és kijelentette, hogy a magyarok mindig szívesen látott vendégek Olaszországban. — Elmondta, hogy az olasz futballis-

ket, Petry Pál államtitkár 25 darabot, Temple Rezső államtitkár 25 darabot, Polányi Aladár dr., a budapesti ügyészség vezetője, 25 darabot, Szomjas államtitkár 50 darabot, Andréka és Bárczy István 75 darabot, Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke, 25, Rakovszky Iván belügyminiszter 100 Rakovszky István 25, Rakovszky György 10, Ángyán Béla sajtófőnök 50, a Pénzügyi Központ helyettes vezérigazgatója, Pásztor Miksa 75, Rainprecht Antal 25, Meskő Zoltán 15. Heinrich Ferenc 100, Ereky Károly 50, Erdőhegyi Lajos 25, Bugyi Antal 25, Bíró Pál 26, Wild József 25, Bartos Andor 25, Szabó Géza 10, Szabó Sándor 10 darabot kaptak. A közéleti férfiak közül Vészi József 100 darabot, Miklós Andor 50 darabot, de visszautasította. Nadányi Emil, a 8 Órai Ujság szerkesztője, 25 darabot, Schandl Károly 25 darabot (ezt később Schandl Károlyné javították.) Schnetzer Ferenc 25 darabot, Vázsonyi Vilmosné 25 darabot kaptak.

táknak még sokat kell tanulniok a magyartól. A csapat pénteken érkezik Szevilába, ahol diadalkapuvál várják őket. A szevillai válogatottal mérkőznek és a mérkőzést a spanyol vezérkar is végignézi.

Rejtélyes gyilkosság Chicagóban.

Egy fiatal milliomas rejtélyes halála.

— Letartóztatták a gyilkos gyámját

(Chicagó, január 20.) Rejtélyes mérgezési eset tartja izgalomban a „felső ötszáz”-ak körét, mint Amerikában az Egyesült Államok 500 leggazdagabb családját szokták nevezni. Egy fiatal chicagói milliomas Mac Clintock, esett a mérgezés áldozatául. Különös, hogy a Mac Clintock milliomas család tagjai mind erőszakos halál által multak ki. Nagy apját, az ország egyik legtekintélyesebb kereskedőjét: Clintock Davist egyik szolgálója lötte agyon. Ennek fia, az óriási vagyon örököse egy párisi villamoszerencsétlenség alkalmával vesztette életét, míg anyja rejtélyes körülmények között esett gyilkosság áldozatául. A vagyont a fiatal Mac Clintock örökölte, akinek gyámjával egy Schepher nevű Newyorkban lakó kereskedő rokonát neveztek ki. A fiatalember az elmúlt évben megismerkedett és beleszeretett egy Claire Pope nevű fiatal, szegény leányba és a fiatalok megegyeztek abban, hogy egymásé lesznek. A gyámjában azonban nem egyezett bele a messzifanszba és így várnói kellett, míg a fiatalember nagykorú lesz. Ez a napokban megtörtént, azonban mielőtt az esküvőt kitűzheték volna, az életerős, egészséges fiatalember Newyorkban hirtelen meghalt. Menyasszonya csak a temetés után tudta ezt meg, mert csendben, feltűrés nélkül temették el. Feljelentést tett az esetről a chicagói rendőrségen és a nyomozás megindult. Kiderült, hogy Schepher a fiatalember halál előtt napon rábeszélte Mac Clintockot, hogy készítsen végrendeletet, amelyben gyámjáját nevezi ki az óriási vagyon örökösévé. A végrendelet elkészült és a fiatalember másnap hirtelen meghalt. A rendőrség letartóztatta Schepher-t és felesé-

gét gyilkosság gyanúja alatt. Mivel az a gyanu, hogy a fiatal milliomas méreg által halt meg és Schepher régebben gyógyszerész volt, a letartóztatott házaspár elleni vád indokoltnak látszik. A chicagói és newyorki milliomas körökben feszült figyelemmel kísérik a vizsgálat fejleményeit.

Anyarazziák Szegeden.

Érdekes intézkedés a magzatelhajtás megakadályozására.

Szegedről jelentik: A szegedi rendőrség az utóbbi időben igen gyakran kénytelen nyomozást indítani sűrűn előforduló magzatelhajtási ügyekben, amelyeket a véletlen, vagy pedig bizalmas értesítés ad tudtára. Legutóbb a járőrelek a szegedi uccákon három rongydarabokba és újságba csomagolt magzatot találtak, és természetesen azonnal jelentést tettek erről a rendőrségnek. A szegedi rendőrkapitányság vezetője most rendkívül szigorú rendszabályokat léptetett életbe, hogy megakadályozza ezeknek a szomorú eseteknek elfajulását. A detektívtestület keretén belül külön detektívcsoporthoz szervez a szegedi rendőrség és ez a csoport csak ilyen magzatelhajtási ügyekben nyomoz. Állandó jellegű razziákat ugynevezett „anyarazziákat” tartanak a város egész területén, megjelennek minden olyan házban, ahol áldott állapotban lévő asszony lakik és nyilvántartják őket. Terhességük időelőtti megszünetése esetén azután nyomozást, illetve kutatást indítanak, vajjon nem alkalmazott-e az illető asszony tiltott műtetet. Ez a külön detektívcsoporthoz már meg is kezdte működését az egész városban. Ezzel egyidőben a szülésznők is szigorú utasítást kaptak. Kötelesek kerületükről pontos nyilvántartást vezetni és abortus esetén azonnal jelentést kell tenniük a kerületi tisztiorvosnál, aki szigorú vizsgálatot állapítja meg, vajjon az abortus erőszakosan történt-e, vagy pedig természetes folyamat után.

Zengő rimben esendül meg a nóta,
A Farmodont fogpéppel nem volt
[még jobb soha!]

Léngok tengerében

Kalandor történet
csütörtök, péntek és szombaton

az aradi APOLLOBAN.

Tevegőgömb
Léngok tengerében
a. Bayer
Aspirin
tabletta 05

Broadway csalogánya.

még csütörtökön és pénteken

az aradi Urániában

HOGY ALL KALEJ?

1925. január 21-én 100 lejtért adtak:

Nánunk:

2.68 svájci frankot.
9.70 francia frankot.
37500 belföldi magyar koronát.
36600 osztrák koronát.

Zürichben 2.75 frankot
Parisban 9.80 frankot
Budapestien 38,200 koronát
Newyorkban 53 centet

A konszolidáló Magyarország.

Smithi közbiztos nyolcadik jelentése.

(Budapest, január 21.) Smith, Magyarország népszövetségi pénzügyi főbiztos most terjesztette be nyolcadik jelentését a Népszövetséghez. A főbiztos jelentése szerint a költségvetési év első hat hónapja az előirányzott 42 és fél millió aranykorona hiány mellett 21 millió felesleggel zárult. Az újjáépítési kölcsönből semmit sem kellett pótolni a kiadások fedezésére. A kölcsön biztosítására és törlesztésére lekötött bevételtek december hónapban is emelkedtek. Az ország külkereskedelmi mérlege szerint novemberben 70.2 millió aranykorona behozattal szemben 58.2 aranykorona kivittet mutat. 1924. végéig 10.500 közalkalmazottat bocsájtottak el és ezek elbocsajásával is csökkentek az államháztartás büdzséjének terhei.

Eifogott veszedelmes szélhámos

Az amerikai rokonok nemlétező csomagjai.

(Sofit tudósítónktól.) Rendkívül ügyes szélhámost fogott el tegnap a zsigmondházi csendőrség. Az utóbbi időben egy elegáns öltözött fiatal ember járta végig a város és aradmegyei községeket. Az egyik kocsmába bement és ügyes módon megtudta, hogy a község jómódu lakosai közül kiknek vannak rokonai Amerikában. Ezeket a neveket megjegyezte magának és felkereste az illetőket. Előadta, hogy nemrég jött vissza Amerikából, ahol rokonokkal jó viszonyban állt és rokonok csomagot küldött részükre, pénzzel. Azonnal kijelentette, hogy neki azonnal tovább kell utazni, a csomagot az állomáson hagyta és kéri, hogy vegyék ott át. Sikertült a kellemesen meglepett rokonoktól kisebb-nagyobb pénzüsségeket felvenni és azzal továbbállt. Természetesen, amikor az illetők az állomásra mentek, hogy csomagjukat átvegyék, ott felvilágosították őket, hogy nincsen részükre semmi. A bizalmat a szélhámos még azzal fokozta, hogy az amerikai rokon fényképét kérte előbb, hogy meggyőződjön arról, hogy tényleg nekik küldték-e a csomagot. Tüzetesebb nézés után mindig megállapította, hogy ők a szélhámos rokonai. A napokban a szélhámos Muresel (Zsigmondháza) ért, ahol megtudta, hogy egy Hess Ferenc nevű iparosnak és egy Hess József nevű háztulajdonosnak vannak Amerikában rokonai. Először a háztulajdonoshoz ment el, ahol előadta a mesét és sikerült néhány száz lejt felvenni.

Innen a másik Hesshez ment, azonban melótt még sikerült volna itt is manipulációja, utólrta a végzet. A háztulajdonos ugyanis hamarosan a csomagot után nézett és megbizonyosodott arról, hogy csalás áldozata. Felkereste azonban a zsigmondházi csendőrséget, ahol feljelentést tett a csaló ellen.

A csendőrségnek sikerült letartóztatni a szélhámost, Krisztián Ferenc görgováci születésű fiatal embert, aki sohasem bevallotta Amerikában, a csendőrség az aradi csendőrpáncsnokságra szállította és innen az aradi ügyészség fogházába vitték át.

Merényletet terveztek az angol hajóhad ellen.

Rengeteg letartóztatás. — Több tengerésztszít is büntös. — Az angol főváros nagy szenzációja.

(London, január 21.) Az angol rendőrség a Daily Chronicle híradása szerint nagyszabású összeesküvésnek jött nyomára. Az összeesküvés célja az összes, angol kikötőkben tartózkodó hadihajók, cirkálók és tengeralattjárók felrobbantása volt. A rendőrség többeket letartóztatott Gravenoban, Porthmouthban és Oradonban. A letartóztatottak között két tengerésztszít s egy előkelő hölgy is van. Tegnap éjjel fontos konfe-

renciát tartottak az angol tengerészeti miniszteriumban az összeesküvésre vonatkozólag. A londoni arzenál több tisztje is belekeveredett az összeesküvés ügyébe és letartóztatásukat elrendelték. A rendőrség — hír szerint — az összeesküvők levélváltását fellemezte és fontos leveleket foglalt le, amelyekből kiderült, hogy már hónapok óta folyik a merénylet előkészítése. Az angol politikai körökben nagy izgalom uralkodik.

A forrongó vulkán országában. Kiküldött munkatársunk Rómában.

Mussolini és az olasz ellenzék.

A faszizmus erősebb, mint valaha. — Mussolini a „banditák bandájá"-nak vezére.

(Róma, január havában.) Róma, illetve egész Olaszország még mindig annak a hatalmas beszédnek a lenyűgöző hatása alatt áll, melyet Mussolini tartott az olasz parlamentben. Az ellenzék erőteljesebb fellépése és néhány kormánybarát államférfiu kétszínű magatartása nagy sikerhez juttatta a kormányt, mely kihasználva a kedvező alkalmat, még jobban megerősítette az amugy is félelmetes pozícióját.

Erre a megállapításra jut az, aki megismerte a faszizmus lényegét és az olasz nép jellemét, melynek rendkívül imponáló az erős, energikus jellem. Már pedig tagadhatatlan, hogy Mussolini rendkívül egyéniség, aki fölényes többségével utyszólván a semmiből teremti meg a fekete-ingesek hatalmát, mely ma már az intellektuális százezreit és magában foglalja.

Igaz, hogy Mussolininak sok, nagyon sok az ellensége, mint minden valóban „nagy"-nak, de tévedés azt hinni, hogy a faszizmus ereje megtört. Vannak, akik a Mateotti-est óta jószólják a faszisták bukását, de ezeknek nincsen igazuk. Nincs igazuk azoknak sem, akik a közel jövőben politikai változást várnak Olaszországban, mert Mussolini hatalma a jogra támaszkodik. A parlamenti többség tüzön, vízen vele tart s minden forradalmi megmozdulás ellen megvédi a faszista milícia és a hadsereg is mindaddig, míg a király nem menezsi. Ez pedig királyi dolog. Ezt a király nem teheti, mert ezzel megsértené az alkotmány szellemét. Arra pedig az alkotmány fenállása óta nem volt példa, hogy a király, egy olyan kormányt menesszen, melynek oly hatalmas parlamenti többsége van.

Mussolini a faszista-párt minden cselekedetéért vállalja a tel-

jes felelősséget, de visszautasította ezt a vádat, mintha része lett volna a Mateotti-féle gyilkosságban.

— Még ha banditák bandájának is nevezik a faszistákat, akkor is a vezérik maradok — így kiáltott fel a „duce" s a parlament többsége ujjongott hozzá.

A harc a faszisták és az ellenzék között nyitlan kitört. A győzelem nem kétséges. Vannak ugyan, akik Mussoliniek bukását várják, de — szerintem — erről egyelőre szó sem lehet. Ha két kiengesztelhetetlen tábor áll egymással harcban, csak az erőszak dönthet. Ettől pedig Mussoliniek nem riadnak vissza, amál is kevésbé, mert szent meggyőződésük, hogy csak az ő politikájuk általános Olaszországra.

Tény, hogy Mussolini diktatúrája alatt nagyot haladt az ország. A háboru utáni Olaszország most alig különbözik a háboru előtti Itáliától. Mindenfelé serény munka folyik. A vasutak rendben vannak az utak kitünő állapotban. Alig van munkanélküli. Az is inkább hivatásos naplopó. A drágaság viszonylag tartható. A megélhetést a kereseti lehetőségek biztosítják. Persze, itt is van nyomor, mint mindenütt a világon. De nem szembeötlő. Eltűnik, elmosódik a tomboló nagyvárosi életben, melynek hullámai még az éjjeli órákban is magára csapkodnak.

Éjjel elül a politikai lármák, színházak páholyaiban, mutatók fényes nézőtérén átveszi világuraimat a Nő s a kik még néhány órával azelőtt ököbe szorult kézzel harcoltak a fórumon, most két kézzel szórják a pénzt egy, mosolyért, melyet két pirosra festett ajkáról vágnak.

Itt is a politika és a szerelem.

az örök közödem, az örök bölcsesség, az örök gyűlölet kettős méhe száll az életet, melyből anynyi lidv, de még több nyomor és bánat fakad.

Bugát Jend.

Chorin Ferenc dr meghalt

A magyar közgazdasági élet gyász. A volt ügyvéd érdekes és magasívésű karrierje.

Budapestről jelentik: Ami már pár nap óta előrelátható volt: ma bekövetkezett. Chorin Ferenc dr. volt főrendiházi tag, a Gyáfiparosok Országos Szövetségének elnöke, a Salgótarjáni Köszönbánya Részvénytársaság elnökgazgatója tegnap este hat órakor Budapesten nyolcvanhárom éves korában elhunyt. Chorin Ferenc dr. ritka és érdekes karriert futott meg. Aradon született 1842-ben és jogi tanulmányainak elvégzése után Aradon ügyvédi irodát nyitott. 1871-ben a régi balközépi programmal Arad képviselővé választotta. Később, az 1875—81-es ciklusban ismét szülővárosát képviselte a magyar országgyűlésben szabadelvű programmal. Aradi ügyvédeskedése idejében hatalmas és értékes politikai működést fejtett ki. Egyik vezére volt az „Allóld" című akkori híres aradi ellenzéki lapnak. A képviselőházban leginkább igazságügyi kérdésekben szólt fel és dolgozta át a váltó törvényjavaslatot. De emellett tevékeny publicisztikai működést is fejtett ki és behatóan foglalkozott közgazdasági kérdésekkel is. Később Budapestre költözött és már harminc esztendő óta erős és súlyalbíró egyénisége a magyar pénzvilágnak. — A GYOSZ megteremtésében az ő érdeme, a Salgótarjáni felvirágoztatása körül is nagy érdemei vannak. Az öreg ur még a legutolsó időig is fáradhatatlanul dolgozott és nap-nap után ott találták íróasztala mellett. Chorin Ferenc dr. unokája volt Chorin Áronnak, Arad híres forabbijának, de az unoka már elhagyta ősei hitét és a katolikus vallásra tért át. Dr. Chorin aradi orvosnak, Chorin Áron fiának fia volt, aki Aradon született és itt is halt meg.

Az elhunyt holttestét a Salgótarjáni Köszönbánya budapesti pártájában ravatalkozzák fel és az egyházi szertartást Chorin Ferenc dr. kívánságára Kovács Kálmán lipótvárosi plébános végzi. A magyar közéletben mély részvételt keltett Chorin Ferenc halála és a holnap, csütörtökön lefolyó temetésen több előkelő és ismert ember mond gyászbeszédet az elhunyt ravatalka fölött. Később Chorin Ferencet négy gyermeke gyászolja. Ifjabb Chorin Ferenc, a Salgótarjáni Köszönbánya részvénytársaság vezérigazgatója, ki nek Weisz Daisy bárónő a felesége, Margit leánya, aki Söpkéz Sándor műegyetemi tanár felesége, Irén leánya, férjezett dr. Heimrich Antalmé és Ilonka leánya, aki dr. Benedek László debreceni egyetemi orvostanárnak a felesége.

32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Az aradi városi színház műsorjának sorrendje: Csütörtökön: Nótás kapitány, operette. Pénteken: Artatlan Zsuzsi, operette. Szombaton délután 4 órakor: Troubadour, operetta; este: Kis muszkák, vígjáték. Fekete Mihály fellépésével. Vasárnap: Fél 3 órakor Cigánybáró, operette; fél 6 órakor: Névtelen asszony, színmű; fél 9-kor Nótás kapitány operette. Hétfőn: Nagy kabaré és az Arváccka első felvonása fordított szereposztással. Premierbűrlét 2.

Corfescu Miklós és Virginia hangversenye az aradi Kulturpalotában. Ma este majdnem teljesen üres széksorok előtt tartották hangversenyüket Corfescu Miklós és Virginia az aradi Kulturpalotában. Műsorukban a legkiválóbb zeneszerzők szerzeményei szerepeltek amelyeket mind a kerten művészi szépségekben gazdagon adtak elő. Corfescu Miklós régebben, a békeesztendőknél több ízben, vendégszerepelt Szendrey Mihály színtársulatánál az aradi színházban és mindenkor szép sikerben volt része. Érthetően az aradi közönség részvételsége, mert igaz gyönyörűséget szerzett a művészpár annak a kis közönségnek, amely mégis megjelent koncertjükön. Jellemző, hogy az ingyen tiszteletjegyek közül is alig jelentek meg néhányan a hangversenyen. A művészpárt Gellért Pál színházi karmester kísérte zongorán friss alafestéssel. (—g.)

Thália Cabaré. Soha ilyen színes, változatos és gazdag műsort, mint amilyen ma csütörtökön fog játszani a Thália Cabaré, fennállása óta nem produkált. Aki jó, új kuplékat óhajt hallani az halálra nevelheti magát Katiós Feri új kuplén, aki szép chansont akar, az hallgassa meg Orbán Ibét. Aki pedig táncot kíván látni, az ámulatba fog esni, mert olyat, amit Oriando a kabaré nagy vendégművésze produkál, az aki a cári udvar első táncosa volt, az minden kritikán felül áll. Az igazgatónak sikerült nagy áldozatok árán pusztán egy heti vendégjátékra megnyerjen a művészt. A színe kerülő darabok: Műgyűjt a feleségem, A színész, Börcsök uram szerencséje és egy szenzációs helyi aktualitás: a Vadasszony. Itt említjük meg, hogy a Thália Cabaré kedden, csütörtökön, szombaton, vasár- és ünneppnapokon tart előadást 9 órai kezdettel. Dacára, hogy az e heti műsor olyan nagy anyagi áldozatokba került, az igazgatóság a helvarakat nem emelte fel. Jegyek elvételben Bauer-nél, Minorita-palota.

Telmányi-Kósa febr. 4.
Filharmonikus hangverseny 22-én, csütörtök este fél 9 órakor Aradon a Kulturpalotában. Vezető: Müller József. Szolista: Arányi Ferenc hegedűművész. A zongoránál dr. Szelle Károly. Műsor: Dvorak, Fuchs Grieg, Volkmann zenekari és Sibelius, Smetana, Kreisler és Sinigaglia hegedűkompozíciói. Jegyárutást a Scherhag cég (Földes palota) eszközli.

Zenei Szemle Játossy Dező zenei folyóirata januári számának bevezető helyén Vannay János „Muzikális-e a magyar nép?” címen értekezik, a „Zenei történelmi” rovatban Kereszty István a tizenkilencedik század magyar zenei életének levezését tárja fel. Schweizer Oszkár hegedűművész az olasz hegedű vitát is-

Levegőbe repült a zágrábi villanygyár

Hatalmas kár. Az áldozatok számát még nem tudják

(Zágráb, január 21.) Borzalmas robbanás történt az elmúlt éjjel Zágrábban, ahol a villanygyár épülete a levegőbe repült. A robbanás annyira heves volt, hogy a körzetben számos ablak zúzódott szét. Még a vastraverzek és betonból épített részek is darabokra zúzódtak. A robbanás a vizsgálat

eredményei szerint kázanrobanásból keletkezett. Egy fűtőt, aki a közelben tartózkodott, a robbanás ereje darabokra szakított és számos munkást súlyosan megsebesített. Az áldozatok számát még nem sikerült megállapítani. Az anyagi kár meghaladja a két millió unárt.

A Roboz testvérek bűnlajstroma

A mai tárgyalás szenzációi. — Az „Uj ember” cikkei. Robozék tagadnak.

(Budapest, január 21.) A Roboz-pör mai tárgyalásán több tanuvallomásról készült jegyzőkönyvet olvastak fel, amelyek Robozék 1920-ban tanusított magatartásáról számolnak be. Az egyik jegyzőkönyv azt tanusítja, hogy Robozék miképpen verették meg az ébredő érzelmű magyar embereket egy a főváros területén mint a Budapesten felállított sziguranacán. A veréseket csak azért hajtották végre, mert ezek nem értették egyet velük. Egy másik jegyzőkönyv szerint a sziguranacának beáruáltak minden magyar megmozdulást és a vezetőket megverették. A harmadik jegyzőkönyv az „Uj ember” című Robozék által szerkesztett folyóirat cikkeiről beszél, amelyek a tanuvallomás szerint a magyar társadalom egységét igyekeztek megbontani és Magyarországot a fehér holsevizmus fészkeképen

akarták feltüntetni a Külföldi Közvélemény előtt. Különösen érdekes báró Diószeghy Tibor cluji (kolozsvári) földbirtokos tanuvallomása, amely szerint Robozék többeket feljelentettek a sziguranacán magyar érzelmeik miatt. A jegyzőkönyvek felolvasása után Roboz Imre terjesztette elő védekezését, amelyben tagadja a jegyzőkönyvben foglalt tanuvallomás igaz voltát és hangsúlyozta, hogy a tanuvallomások részrehajlók. — Hangoztatta, hogy magyarokat nem jelentett fel, csak felhívta rájuk a román hatóságok figyelmét az általuk elkövetett atrocitások és hangos viselkedésük miatt. Ez után az ügyész kérte a „Piros-fehér-öld” című röpirat felolvasását a bizonyítás kiegészítésépen, amelyben Robozék azt írták, hogy Magyarország még a trianoni békeszerződés feltételeit sem érdemli meg.

merteti. Színes zenei portrét nyújt Guttman Miklós Offenbachról, a „Memento” rovata Puccini végnapjainak néhány fázisáról számol be. A „Budapesti képek” rovatában szerepel: Mascagni Budapesten. A budai dalárda 60 éves jubileuma. A „Híresármok” európai szemlét nyújt, a „Hangversenyszemle” koncerteseményekről ad tükröt. Az „Irodalmi” rovatban Strauss Richárd és Mahler Gustáv kéziratát ismertetik. Mutat ványszámot készséggel küld a kiadó hivatal. (Temesvár, I. Nagykörut.)

Papíráruk és írószerek

Sándor Nrlapiródkban, Arad. 10181

Óriási lopás

a bécsi állami levéltárban.

Egy kölni történész ellenállhatatlan kényszerből lopkodta a régi kéziratokat.

(Bécs, január 21.) Szenzációs lopásnak jött nyomára egy véletlen folytán a bécsi állami irattár igazgatója. A napokban báró Mitis dr. levelet kapott egy külföldi egzemtől, amelyben egy levél másolatát kérték. A levelet Nagy Frigyes porosz császár írta és az irattár egyik legértékesebb emléke. A levél azonban eltűnt és az irattár igazgatója feljelentést tett a rendőrségen. A nyomozás során kiderült, hogy a tolvaj dr. Hauck Károly ismert kölni történész, akit Berlinben a rendőrség le is tartóztatott. Kiderült az is, hogy a történész hosszabb ideje lopkodja az értékesebb relikviákat az irattárból egy barátja segítségével, akit szintén tartóztatott. A történész bevallotta a lopást és kintette, hogy a híres emberek leveleit ellenállhatatlan kényszer folytán vitte el

és mint szent ereklyéket őrizte. A vizsgálat során igyekeznek most kideríteni, hogy mennyi levelet és akát vitt el dr. Hauck, aki állandóan látogatta az irattárt. Az eddigi vizsgálat 3000 aranyárka kárt állapított meg, azonban bizonyos, hogy még sokkal több derül ki. A letartóztatás híre nagy izgalmat keltett az osztrák tudományos körökben.

Érdekes pör

Es'orházy grófné és Os'enburg ellen. Egy visszament párti bonyodalmak. — Tizenhatezer aranykoronás ügyvédi honorárium. — Lefoglalták Osztenburg ezredes lovait.

(Budapest, január 21.) Érdekes pör foglalkoztatja a magyar főváros előkelő közönségét. A pör szereplői a társaság ismert tagjai Eszterházy Lujza grófné, akit a cseh hatóságok nemrégén kémkedésért tartóztatottak le és Osztenburg ezredes, aki az emlékezetes királypuccs alkalmával játszott fontos szerepet. A grófné szabadon bocsátása után, völegényét, Osztenburg ezredesét is felölősségre vonták a királypuccsban játszott szerepéért. A grófné ekkor megbizta dr. Király Ferenc budapesti ügyvédet, hogy völegényét képviselje és kövessen el mindent szabadonbocsátásáért. — Az ügyvéd lelkiismeretesen elvégezte kötelességét és a grófnó, az ezredes és a grófnó édesanyjának polgári pereit is vezette. Körülbelül egy évvel ezelőtt benyújtotta az ezredesnek számláját, amely 16.000 aranykoronára rugott. Az ezredes és menyasszonya véleménye szerint az összeg nem volt túlmagys és így a kifizetését meg is ígérték. Azonban az ezredes a 16.000 korona

helyett felajánlott az ügyvédnek egy régi csipkegyűjteményt, mely a szakértők véleménye szerint legfeljebb 3000 aranykoronát ér. Az ügyvéd természetesen nem fogadta el az ajánlatot és beperelte az összegre Osztenburg ezredesét. A bíróság megítélte a 16.000 koronát és végrehajtást rendelt el ellene. Ekkor derült ki, hogy az ezredesnek egész vagyonát három lova képezi. Az ügyvéd ekkor gróf Eszterházy Lujzához fordult, aki azonban arra hivatkozva, hogy közben az ezredessel kötött eljegyzése felbomlott, megtagadta a költségszámia kifizetését. Az ügyvéd azonban nem hagyta annyiban a dolgot és ma keresetet nyújtott be a budapesti bírósághoz gróf Eszterházy Lujza ellen, aki annak idején megbizta Osztenburg ezredes védelmével. A magyar főváros előkelő társadalmában érdeklődéssel tekint a nem mindennapi per fejleményei elé.

Bonyolódik

a sikkasztó aradi írnok ügye.

Török Géza megvádolja a járásbíró-ság irodaigazgatóját is.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrségen a tegnapi napon folytatták Török Géza aradi ügyvédi írnok kihallgatását, aki — mint részletesen megírtuk, — furfangos módon több mint 50 ezer lejt sikkasztott. Az ügyvédi írnok már két év óta állandóan lopkodja a járásbíró-ság irattárából, a pénzügyigazgatóságon lefizetett összegekről letétbe helyezett nyugtákat és ezek alapján az illető névalírástának hamisítása mellett két év alatt 50 ezer lejt sikkasztott. A bűnös, homályos múltú fiatalember először tagadta a bűncselekmény elkövetését, később beismerő vallomást tett, a tegnapi kihallgatása alkalmával pedig Borlodon György járásbíró-sági irodaigazgató ellen tett kompromittáló vallomást. A rendőrség házkutatást tartott Török Géza lakásán, mert a járásbíró-ság irattárában tartott felülvizsgálás alkalmával megállapították, hogy sokkal több letéti összeget igazoló nyugta veszett el, mint amennyit Török már beváltott a pénzügyigazgatóságon. A házkutatás azonban negatív eredménnyel végződött. Az elveszett letéti nyugták felkutatására a rendőrség még a mai nap folyamán több házkutatást fogantat.

Az aradi járásbíró-ságon dr. Tamásán Livius táblabíró, vezető-járásbíró folytatja le a sikkasztás ügyében a vizsgálatot. Ma délelőtt különben átiratban értesítették a pénzügyigazgatóságot a sikkasztás pontos adatairól és közölték az aktaszámokat, amelyek alapján felülvizsgálhatják a pénzügyigazgatóság könyveiből, hogy kit terhel bűnös műasztás a letéti nyugták kifizetéséért. A számfeltevő tisztviselőknek tudni kellett, hogy a Török által felvett nyugtákon nem volt bírói kivétel és bélyegzőnyomat. A könnyelmű pénzügyi tisztviselőket bünygyf uton vonják felelősségre.

— A bécsi 1925. tavaszi mintavásár. Az 1925. március 8—14 napjain tartandó tavaszi nemzetközi bécsi mintavásáron kiállni szándékozók jelentkezhetnek a Kereskedelmi és Iparkamarában a hivatalos órák alatt (9—13).

A magyar képzőművészet térhódítása Párisban és Londonban

Csók István vezetésével huszonnyolc művész állít ki a két metropolisban. — A művészetben nincsen ellenségeskedés.

Budapestről jelentik: A Szinyei-társaságban tömörült művészeket nagy jelentőségű kultúresemény előkészületei foglalkoztatják: Csók István, a világhírű magyar mester vezetésével 28 magyar művész előbb Párisba, majd Londonba viszi alkotásaik színe-javát, hogy a két nagy nyugati állam fővárosában bemutassák a magyar festészet és szobrászat utolsó harminc évének eredményét. Növeli az esemény súlyát az a körülmény, hogy az utolsó évtizedekben hasonló kollektív kiállításban nem mutatkozott Londonban a magyar művészet. Az 1900-iki párisi világkiállítás óta pedig Franciaországban sem.

A londoni kiállítás eszméjének megvalósulása kapcsolatban van J. T. Grain-nel, a London Illustrated News művészeti kritikusa-nak néhány héttel ezelőtt történt budapesti látogatásával. Grain napokon át Hevesi Sándor vendége volt. A magyar Shakespeare-kultusz híre készítette arra, hogy közvetlen tapasztalatokat szerezzen elsősorban a magyar színházi életéről, tüléte alatt azonban tájékozódott a magyar képzőművészet minden ágának eredményeiről is. Meglátogatta Csók Istvánt is, aki előtt szóba hozta, hogy szívesen támogatná a Szinyei-társaság művészeit abban, hogy egy retrospektív kiállítás keretében jelenjenek meg az angol műértő közönség előtt. Csók érdeklődéssel fogadta Grain ajánlatát, mert hónapok óta levelezésben állott M. Jourdanal, a párisi Salon d'automne vezetőjével, akivel már meg is állapodott, hogy a Salon d'automne termében kiállítást rendeznek a Szinyei-társaság művészeivel, tehát célszerűnek tartotta, ha Párisból átvihetik a kiállítás anyagát Londonba s így egyszerre két nagy nyugati államban jelenhetnek meg.

A szöveg megállapodás után tegnap este érkezett meg Grain levele Londonból, amelyben közli, hogy tárgyalásai sikeresek voltak, a brit főváros egyik előkelő kiállítási terme rendelkezésükre áll, sőt az angol műértő körök különös örömmel is fogadták az érdekes vádakozás híret.

Fölkerestük Csók Istvánt, a tárgyalások, illetve a vállalkozás frányítóját, aki a művészek párisi és londoni utjáról ezt mondotta:

— A magyar kultúra, illetve a magyar propaganda szempontjából is rendkívül jelentékenynek tartom, hogy 28 magyar festő és szobrász egyszerre, együttes kiállítás keretében mutatkozhatik be a párisi és londoni közönség előtt, hiszen a párisi világkiállítás óta csak szörványosan, hébe-héba került magyar festő műve a párisi tárlatokra. Most a Szinyei-társaság tagjai utaznak ki, illetve adnak anyagot a retrospektív kiállításra. Régóta húzódo terv valósul meg most, amikor M. Jourdan, a Salon d'automne igazgatója és Grain, a segítségünkre siettek. A háború ugyanis elszakította a kapcsolatokat, noha ugy Párisban, mint Londonban ismerik a magyar képzőművészet reprezentánsait és ezek a kapcsolatok csak nemrégén éledtek föl ismét. Az ismertebb magyar festők

fél év óta már újból kapnak meghívást párisi és londoni kiállításokra, a háború és az ezt követő időkből kialakult ellenségeskedés, illetve feszültség már teljesen megszűnt.

Közgazdaság.

Zürichben 2.75, Párisban 9.80 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK (Január 21.) Francia frank 10.30, svájci frank 38, dollár 191, dinár 3, szokol 5.70, líra 8, angol font 930. **Kifizetések:** Budapest 375, Bécs 356, Prága 5.78, Zürich 37.30, London 922, Páris 10.60, Newyork 192, Beigrád 3.15, Milánó 8.

ZÜRICH TÖZSDENYITÁS. (Január 21.) Amsterdám 209.25, Newyork 518.75, London 2476.75, Páris 27.95, Milánó 21.23.70, Prága 15.60, Budapest 0.0072, Beigrád 8.50, **Bucuresti** 2.75, Varsó 0.0001, Bécs 0.0072.87.50.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT. (Január 21.) Amsterdám 209.25, Newyork 518.75, London 2477, Páris 27.93, Milánó 21.17.50, Prága 15.60, Budapest 0.0072, Beigrád 8.53, **Bucuresti** 2.75, Varsó 0.0001, Bécs 0.0072.95.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Január 21.) **Kifizetések:** Páris 10.40, London 918, Newyork 191, Milánó 7.97, Zürich 36.90, Bécs 0.0027, Prága 5.76. **Valuták:** Napoleon 725, aranyárka 45, leva 1.33, török líra 1.04, angol font 905, francia frank 10.55, svájci frank 36.90, líra 8.10, drachma 3.23, dinár 2.95, dollár 189.25, lengyel marka 0.000034, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0026, szokol 5.65.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDEZÁRLAT. (Január 21.) Magyar Hitel 485, Osztrák Hitel 178, Salgó 540, Rima 137, Ganz-Danubius 3.210, Köszén 3.325, Szlavonia 67, Schlick 51, Kereskedelmi Bank 1.108, Csáky 9.500, Ofa 550, Harzai Takarékszövetkezet 3.150, Cukor 2455. (A számok ezrekben értendők.)
A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRPOLYAMA. — (Január 21.) Beigrád 1190—1196, **Bucuresti** 380—382, Páris 3896—

3916, Prága 2167—2179, Milánó 2920—2950, Newyork 72.280—72.660, Bécs 101.65—102.15.

— **Aradi Kereskedők Köre közgyűlése.** Vasárnap, 25-én délelőtt fél tizenegy órai kezdettel közgyűlést tart a kereskedelmi fiúiskola disztermében az Aradi Kereskedők Köre és az aradi Kereskedelmi Testület. A közgyűlések a rendes tárgyak mellett a két egyesület fuzióját is tárgyalják és megejtik a választásokat. A tagokat ez uton hívja meg az elnökség.

Felmentett ezüstsempész.

Amikor a vámos permiszt ígér.

(Saját tudósítónktól.) Még 1922-ben Rajna-Rozenthál Sándor temesvári devizőr ellen eljárás indult meg, mert vád szerint engedély nélkül 11600 darab ezüstpénzt akart átsempészni egy vasládában a határon. Az elsőfokú bíróság előtt Rajna azzal védekezett, hogy egy vámos megígérte, hogy az ezüstkiszállításhoz permiszt szerez részére. Ő abban a tudatban volt, hogy a permisz Gyertyámoson rendelkezésére áll és így jelent meg a kiszállítandó ezüstpénzzel a határállomáson. Itt azonban a vámos feljelentésére aki megígérte hogy kiviteli engedélyt szerez részére, letartóztaták és az értékeket lefoglalták. A törvényszék első fokon egy évi börtönrre ítélte a vádlottat, az ítélőtábla azonban másodfokon nem látta beigazoltnak a tudatos csempészést és ezért felmentete Rajnát. Ugyésszi felelősségre a legfelsőbb semmitőszék most foglalkozott az ügyvel és tóvá hagyta a tábla felmentő ítéletét.

MOZI

xx „Lángok tengerében“. Bemutató az Apollóban. Ma csütörtökön tartja az Apolló mozgószínház a „Lángok tengerében“ című magyar-nyu amerikai kalanddráma bemutatóját. A filmet nemcsak hatalmas

amerikai méretű, az újvilági filmek öleletes és nagyhatású jelenetei teszik rendkívül érdekessé, hanem az a bájos szerelmi történet, amely a férfibátorságnak és a szereelmes nő tökéletes odaadásának szinte klasszikus szépségeig emelkedő remekműve. A film slágerjelenete a borzalmas erdőség, amely hatásaiban és kivitelében utánozhatatlan amerikai. Az előadások 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Nagyszerű amerikai film az Urániában. Szencziócs amerikai film drámát vetett még ma csütörtökön és holnap pénteken az Uránia színház „Broadway csalogánya“ címen. Egy lelkész és egy énekesnő szerelmét tárgyalja a filmdarab, amelyben tragikus megpróbáltatások után talál egymásra a két szerelem szív. Izgalmas autós és vonatútas, összefűzős, borzalmas jelenetek a Sing-Sing fegyházban és egyéb fordulatok filmatrakciók kötik le állandóan a közönség figyelmét. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jóni PRATER 1914. Jóni!

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
REIBY JÓZSEF.

NYILTER.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Serviciul Special de Siguranța Arad.
Hivatalos figyelmeztetés!

Tudomására hozzuk az érdekelt idegen állam polgároknak, kiknek Aradon ingóingatlan van, hogy jelentkezzenek az aradi Siguranta Popa comisárnál legkésőbb január 23-ig a tulajdonjogra vonatkozó összes okmányokkal. Ellenéscében eljárás indul ellenük. Hasonlóképpen jelentkezni tartoznak azon idegen állam polgárok is, kiknek bármilyen törvényszéki bejegyzett ingatlan van.

Comisár (ss) POPA.

Serv. ofc. de Siguranta Arad.

Magyar hadikölcsönt,

záloglevél, korona- és aranyáradiéket, fővárosi kölcsönt stb. minden feltételben leányoséba napl áron veszünk.

Néhány tájékoztató árúlyam:
6% hadikölcsön pr. 100 K. n. é. = 5 lej.
4% koronajáradék pr. 100 K. n. é. = 26 lej.
Pesi Magyar Kereskedelmi Bank záloglevél pr. 100 K. n. é. = 115 lej.
1914. évi fővárosi kölcsön pr. 100 K. n. é. = 420 lej. 434

Wampetich és Társai
Budapest, V. Deák-tér 1. Telefon 24 35

PRATER 1914.

Az Universul Amerikában készült nagy Ferencz József filmje vasárnaptól az aradi APOLLOBAN.

JEGYEK elővételben péntektől az aradi APOLLO elővételű penztáránál válthatók.

APRO HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjt az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre a hétköznap 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel írtakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztők fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredet alakján nem körülbelül, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

„ÖZVEGY” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 438

„ERDEK NÉLKÜL” jellegre levél érkezett az Aradi Közlöny kiadójába, kérem átvenni. 42

Házasság.

MEGNÖSÜLNE 40 éves önálló izr. kereskedő hozományával bíró szorgalmas üzletasszonyra refilektál. Ajánlatot „Élet-társ” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 426

Alkalmazás.

MINDENES szakácsné felvételt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 190

LÁMPAERNYŐK készítését legmodernebb kivitelben olcsón vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 300

ÜZLETVEZETŐ vagy segéd keresetűk. Arad, Str. Dorobantilor 13-15. 425

ELSŐ SEGÉDI vagy utazói alkalmazást keresek lehetőleg festékszakmában február hó 15-i betéptégre. Cim Boross Béla Arad, Str. Cifra Birta (Vasváry József-ucca) 7. sz. 429

PERZSASZÖNYVEK javított vállalom. Groszmann Szővműhely, Arad, Str. Moise Nicolsu 17. 10183

KÖNYV és gépkönyvek segéd vagy fő azonnali bejelentésre keresetűk. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10183

NÉMET levelező, magyarul is perfekt, óralvelezést keres. Fordításokat, gépirásmunkát vállal. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10183

HÁZVEZETŐNEK ajánlatok háztartás minden ágában kártya listát ad. Cim Wallinger hírdetéljében Arad. 15131

ÜGYNÖK társaságyas áruházaéhoz rend kívüli nagy jutalék védelem mellett keresetűk. Ajánlatot „Nagy jövedelem” jellegre Rudolf Mosse Arad hirdetőbe kéretnek. 10184

Lakás.

LAKÁSOK egy és kétszobásak valamint átörözött szobák konyha-használattal és anélkül kiadó. Boross úrnőnél Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 9. szám. 435

Vétel és eladás.

KELENGYE vásznakát legolcsóbban Strasser divatruházában kaphat a Luteránus templommal szemben Aradon. 156

INTERZIÁS CONSUL tükör, mahagoni szalonszekrény, antik divány és szalon, perna és gyári szőnyegek, ékszerek, ezüst evőeszközök, fal tükör, kis Singer varrógép, különböző komplett szobabereendezések, kézimunkafüggönyök és stórok, könyvszekrények, íróasztalok, garderober szekrény, ruha szekrény, tükörös mosdó, kis kredenc, gyermek hintaszék, etazser, rézagy, ebédülő asztalok, székek, testmények, dísz tárgyak, márvány íróasztal készlet, szövött gobelnek, teás servise, antik pohár stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I em. jobb 1000

ÜZLETI KÖNYVEK hitelesítve, nyomtatványok, írószerek jó minőségben olcsón Max Molnár és Comp. Arad, Str. Bratianu csak kelet, főpostával szemben. 5282

EGY lakásban levő textilárukat berendezés eladó. Cim Werner, Sántana. 10183

EZÜST TÁLCÁKAT, ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes bútordarabokat, dísz tárgyakat stb. bizományba veszek. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

HENGERCSOMAGOLÓ papír vastag és vékony állandóan kapható Knieszer könyvkereskedőnél Arad, Str. Tudor Vla dimirescu (Dobó-ucca.) 6381

RÉGI KÖNYVEKET előnyös áron vásárol Sándor hírlapiroda Arad. 10180

SOHASEM fog más szappannal mosdani aki egyszer Földes-Héhs Borax szappannal mosdott. Nagyszerűen habzó, jó illatú pompás készítmény. 51

EGY komplett modern szürke, madárjávör hálósobabutor, festmények, csillár és konyhabutor eladó. Arad, Str. Mitrivel (Ilona-u.) 13. 432

ISTÁLO faszervezetű, cseréppel fedve eladó. Arad, Str. Mărăsesti 37. Julász. 430

MÉNESI fehér és vörös borok salát termés. Vendéglősöknek érdekes termék. Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-u.) 9. 436

ZONGORÁKAT veszek helyben és vidéken. Mollá, Arad, Str. Pompiliu (Kassza-ucca) 21. 15132

Külvárosi fűszerüzlet

korlátolt italmérésrel, trafikárusítással, havi 60-80.000 lei forgalommal, egy szoba, konyhas lakással, olcsó házbérel 60.000 leteret eladó. Megbizott: 16074
Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Üzlethelyiség

Arad, a Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) elején itadó. Megbizott: „Uranul”-iroda Arad főpostával szemben. 16074

ANDRÉNYI

PEZSGÓK

a legjobb.

Magas árban

veszek új és használt zongorákat és planinokat, szőnyeget és régiségeket. — Ajánlatnál kérem a zongora gyártmányát, árát, méretét és szerkesztését megírni

Hívásra személyesen leutazom.

Sternberg I.

szőnyegkereskedés és zongora raktár. Grada-Mara, Piața Unirei 2. Telefon 1345. Sirocco No. 176. 5279

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST

218

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

A BERNDORFI ALPACCA

ALPACCA-EZÜST

EVŐESZKÖZÖK

és ASZTALI KÉSZLETEK A LEGJOBBAK.

KAPHATÓ minden szakmabeli üzletben.

Főraktár: „ALBINA”. Fabrica de ARGINTARIE-BERNDORF S. A.

BUCURESTI, Str. C. A. Rosetti No. 3.

NAGY VÁLASZTÉK CHINAEZÜST ÁRUKBAN.

Berndorfi TISZTA-NICKEL főzőedények. — Ezüstözések és javítások szakszerű elkészítése.

Ma friss hal

érkezett 494

Luttwák céghez, Arad.

Regatul România, Tribunalul Arad. PUBLICATIUNE.

Pe seama judecatoriei de ocol Brad e necesară un buc. mașina de litografiat cu masă și cu 2 table de fine mare și 2 table mici.

Ofertele să pot înainta până la 30 Ianuarie 1925 in biroul Administrator contabil la camera 88.

Arad, la 17 Ianuarie 1925.

427

Președinte.

Rudolf Mosse 1090 Erdély összes városában, jól bevezetett új iparvállalat tulajdonosa elvállalna egy szállítóképes cég

képviseletét

Megkereséseket „Költségmegtérítés” jelleg alatt Rudolf Mosse, Arad, továbbít. 10183

Bármilyen

ingatlan, elfoglalható lakásokkal bíró magán vagy bérházakat, gyárat, malmot, szállót, főköbirtokot avagy üzletet, üzlethelyiséget, vendéglőt, szállodát óhajt venni és eladni, keresse fel bizalommal az „Uranul” közvetítési irodát a főpostával szemben, hol a legteljesebb mértékben lesz mindenkor kiszolgálva. Cégtulajdonosok: Kiss Lajos és Petrány Iván. 16074

PAPLANOK,

szőnyegek és vászonárak óriási választékban a legolcsóbb árakban

Glésinger József és Fiai

eégnél, Arad, Strada Metianu (Forrai-ucca.)